Nr. 27. Kraków. Poniedziałek 17 Stycznia 1916. Rok XXXV.

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.

Prenumerata wynosi:

	rocznie:	półrocznie:	kwartalnie:	miesięcznie
W miejscu	28 kor. 80 h.	14 kor. 40 h.	7 kor. 20 h.	2 kor. 40 h.
W Austro-Węgrzech:				
z jednorazową przesyłką poczt.	36 „ — „	18 „ — „	9 „ — „	3 „ — „
z dwurazową „	43 „ — „	21 „ 50 „	10 „ 80 „	3 „ 60 „
W Państwie Niemieckiem	48 „ — „	24 „ — „	12 „ — „	4 „ — „
W innych państwach	60 „ — „	30 „ — „	15 „ — „	5 „ — „

Za odnoszenie do domu miesięcznie 60 hal., kwartalnie 1 kor. 80 hal.

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do **Administracyi „N. Reformy“** w Krakowie.

Redakcya: ul. Jagiellońska 10. Administracya: ul. św. Anny 3.

Telefon Redakcyi 41. Administracyi Nr 241. Dla rozmów **zamiejscowych 1572.**

Nr rach. poczt. Kasy oszczęd. 857.484.

Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.

We Lwowie sprzedaż numerów po 12 hl.: w Biurze dzienników **S. Sokołowskiego,** ulica Jagiellońska 3 i w **Biurze Plohna,** ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 10 hal., z przesyłką pocztową 12 hal.

NOWA REFORMA

WYDANIE PORANNE

Prenumeratę przyjmują:

zamiejscową: Administracya „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe: **miejscową:** Administracya „Nowej Reformy“. — Główna trafika w Rynku. — Agencya J. Hopcasa i A. Salomonowej, ul. Szczepańska 9; Biuro dzienników M. Hupczyca, ul. Jagiellońska 7; Trafika w Sukiennicach.

Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: **We Lwowie** Biura dzienników: A. Buchstab, ul. Karola Ludwika 21, S. Sokołowski, ul. Jagiellońska 3. — **W Jarosławiu** J. Soszyńska. — W **Tarnowie** M. Rockach. — W **Wiedniu** Herman Goldschmied (sprzedaż oddzielnych numerów), I. Wollzeile 6. — M. Dukes Nachfolger, Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu). — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek (Wollzeile). — W **Paryżu** Société Mutuelle de Publicité A. Lorette, directeur, 61 Rue Rougemont.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracya „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 24 h., za każdy następny raz 18 h. — **Nadesłane** po 80 h. od wiersza. — **Głosy publiczne** po 2 kor. od wiersza. Układ tabelaryczny, cyfrowy, skomplikowany, pierwszy raz 40 h. — **Załączniki** do „Nowej Reformy“ (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia i t. p.) przyjmuje się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów.

Komunikat sztabu austro-węgierskiego.

(Telegram c. k. Biura korespondencyjnego.)

Wiedeń, 17 stycznia.

Urzędowo ogłaszają:

Rosyjski teren wojny.

Nowa ciężka klęska, jaką Rosyanie ponieśli w dniu swojego Nowego Roku na granicy besarabskiej, spowodowała wczoraj znowu pauzę w walkach, która chwilami była przerywana ogniem działowym różnej siły.

Na południe od Karpiłówki na Wołyniu napadł oddział wywiadowczy na rosyjskie przednie pozycye i zniósł ich załogę. Zresztą niema żadnych szczególnych wydarzeń.

Włoski teren wojny.

Na froncie w Pobrzeżu spotęgował się ogień armatni na Monte San Michele, na przyczółki mostowe Gorycyi, Tolmein tudzież na Mrzli Vrh, lecz do przedsięwzięć ze strony nieprzyjacielskiej piechoty nie przyszło.

Zdobycie pozycyi koło Oslavii, o którem wczoraj doniesiono, wykonały oddziały pułków piechoty nr. 52 i 80. Wzięto przytem do niewoli 933 jeńców, w tem 31 oficerów, zdobyto trzy karabiny maszynowe, trzy miotacze min. Także koło przyczółka mostowego pod Tolmein wzięły nasze wojska jeden rów nieprzyjacielski.

Na froncie tyrolskim ożywiły się walki artyleryjskie w odcinkach Schluderbachu, Lafraunu i Vielgereuth.

Wśród swoich gór ojczystych, trzymając wierną straż na zagrożonych granicach swego kraju, obchodzą dziś z karabinem w dłoni tyrolscy strzelcy cesarscy stuletnią rocznicę swego założenia. Z wdzięcznością wspomina siła zbrojna na północy i na południu sławne czyny tych dzielnych wojsk, w których szeregach żyje dalej duch bohaterów z r. 1809 i które w wielkich zapasach doby obecnej znowu wywalczyły sobie niewiędnące laury.

Południowo-wschodni teren wojny.

Na północ od Grahova są walki pościgowe w toku. Naszym wojskom wpadło w ręce w tym odcinku 250 Czarnogórców i jeden napełniony magazyn amunicyi. Liczba jeńców, wziętych w ostatnich dniach pod Berane, przekracza 500.

Zastępca szefa sztabu generaln., v. **Höfer**,
marszałek polny porucznik.

Komunikat naczelnego kierownictwa armii niemieckiej.

(Telegram c. k. Biura korespondencyjnego.)

Berlin, 17 stycznia.

(Biuro Wolffa). Wielka główna kwatera donosi:

Zachodni teren wojny.

Nieprzyjacielski monitor strzelał bezskutecznie w okolicy Westendy.

Anglicy strzelali do wnętrza miasta Lille. Dotychczas stwierdzono tylko małą szkodę materyalną wskutek pożaru. Na froncie miejscami żywe walki ogniowe i wysadzanie min.

Wschodni i bałkański teren wojny.

Położenie na ogół niezmienione.

Naczelne kierownictwo armii.

Na froncie besarabskim i na Wołyniu.

»Oesterr. Morgenzeitung« przynosi następujący telegram:

C. i k. Wojenna kwatera prasowa,
15 stycznia, g. 7 wieczór.

Na froncie besarabskim Rosyanie dalej ponawiają ataki. Po silnem ostrzeliwaniu stanowisk austro-węgierskich za pomocą ognia »bębnowego« idą do szturmu, zawsze bezskutecznego. — Wczoraj podjęli Rosyanie ofenzywę **także na Wołyniu,** nad potokiem Kormin. Ofenzywa **ta równie była bezowocna.** W poprzednich dniach toczyły się podrzędne walki pod **Czartoryskiem.**

Jeżeli sprawozdania rosyjskie twierdzą, że na froncie, mierzącym 350 kilometrów, armia rosyjska podjęła ofenzywę, to podobne przedstawienie sprawy **wcale nie zgadza się z prawdą.** Od świąt Bożego Narodzenia rzeczywiste ataki rosyjskie zwracały się zawsze przeciwko naszemu **skrzydłu południowemu.** Mniejsze akcye wojenne na północnych odcinkach były tylko demonstracyami.

Wśród wojsk austro-węgierskich na froncie besarabskim panuje jak najlepszy nastrój. Zdarza się często, że żołnierze odpierają szturmy rosyjskie wśród śpiewów.

Protest Austro-Węgier przeciw obsadzeniu Korfu

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Wiedeń, 17 stycznia.

C. i k. ministerstwo spraw zagranicznych wystosowało do tutejszej ambasady amerykańskiej notę werbalną, która w przekładzie brzmi następująco:

Wiedeń, 14 stycznia.

Jak się pokazuje z doniesień, otrzymanych przez c. i k. rząd, wyspa Korfu została 11 b. m. przez oddział wschodniej armii angielsko-francuskiej obsadzona.

To postąpienie jest nie tylko nowym ciężkim zamachem na prawa zwierzchnicze i neutralność Grecyi, lecz także naruszeniem układów, zawartych w Londynie 14 listopada 1863 i 29 marca 1864, według których wyspa Korfu miała korzystać z wiecznej neutralności.

C. i k. rząd podnosi jak najbardziej stanowczy protest przeciw takiemu sposobowi postępowania, przez które Francya i Anglia okazują swoje lekceważenie obowiązków, wynikających z ogólnych zasad prawa międzynarodowego i z powinności, ustalonych uroczyście w międzynarodowych układach.

C. i k. ministerstwo spraw zagranicznych ma zaszczyt prosić ambasadę amerykańską powyższe pismo podać do wiadomości rządów Francyi i Anglii.

Równocześnie c. i k. ministerstwo spraw zagranicznych uczyniło obsadzenie Korfu przedmiotem protestu u państw sprzymierzonych i neutralnych.

Po zdobyciu Cetynii.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Berlin, 17 stycznia.

W artykule p. t. »Los Czarnogóry« podnosi »Berliner Tageblatt«, że koalicya dla Czarnogóry nic nie uczyniła, bo nawet tyle dla niej nie zrobiła ile dla ratunku Serbii. Nie potrzebujemy podkreślać, pisze »Berl. Tageblatt«, o ile inaczej Niemcy i Austro-Węgry wstawiły się za swoimi sprzymierzeńcami. **Żaden naród, który zawarł przymierze z Niemcami i Austro-Węgrami, nie był ani nie będzie pozostawiony własnemu losowi. To zaś, co dziś stało się z Czarnogórą i Serbią, jutro może się stać z Włochami, walczącymi po stronie koalicyi.**

Sofia, 17 stycznia.

Zajęcie Cetynii, pisze »Bałkańska Poczta«, jest **rozstrzygającym krokiem do zlikwidowania akcyi bałkańskiej koalicyi.** Gratulujemy naszym potężnym sprzymierzeńcom z powodu tego świetnego sukcesu i spodziewamy się, że koalicya będzie wnet wypędzona także z Albanii.

Konstantynopol, 17 stycznia.

Z okazyi zajęcia Cetynii, który to fakt ogólnie tu należycie oceniają, **miasto przybrane jest flagami.**

Konstantynopol, 17 stycznia.

»Terdżuman-i-Hakikat« wychwala w słowach największego uznania waleczność wojsk austro-węgierskich, która się znowu pokazała przy zdobywaniu Łowczenu i Cetynii.

Kopenhaga, 17 stycznia.

„Politiken“ pisze: Że koalicya nie przyszła na czas z pomocą Serbii, można wytłómaczyć trudnościami sytuacyi wojskowej i długą drogą z Salonik na teren serbski. Ale jest właściwie rzeczą wprost oburzającą, że koalicya nie mogła dać Czarnogórze potrzebnych ilości amunicyi i środków żywności, jedyną rzecz, o którą prosili synowie Czarnogóry.

Wyrzuty pod adresem Włoch.

(Telegram c. k. Biura koresp.)

Londyn, 17 stycznia.

»Daily Chronicle« pisze:

Działalność Anglii i Francyi na wschodnim wybrzeżu Adryatyku ogranicza się tylko do pomocy. **Wojskowe zadania pozostawiono zupełnie Włochom, których zamiary zaiste są ciemne.** Rzekomo wylądowały w Walonie dwie czy trzy dywizye, ale o wojskowej pomocy dla Czarnogóry nic nie słychać. Czyżby po prostu uchwalono pozostawić mały kraj własnemu losowi?

Antivari zagrożone.

C. i k. Wojenna kwatera prasowa,
15 stycznia, g. 7 wieczór.

Koresp. woj. Lennhoff donosi:

Pochód ofenzywny wojsk austro-węgierskich postępuje nieustannie naprzód, pomimo surowej zimy. Skutkiem śniegów i mrozów pochód stał się powolniejszym, zwłaszcza pochód taborów.

Prawe skrzydło wojsk austro-węgierskich, które wyruszyło z Buduy i przez San Stefano, Castellastua i Sutomore dotarło do zatoki Spizza, oczyściło całe pobrzeże dalmatyńskie i zagraża portowi Antivari. **Wojska austro-węgierskie są od Antivari oddalone zaledwie o 10 kilometrów.** Zajęcie najbardziej na południe wysuniętego zakątka Dalmacyi już teraz zapewnia Austryi panowanie nad wejściem do tej zatoki.

Także **na wschodnim odcinku** znowu rozpoczęła się ofenzywa. Na południe od Berane wojska austro-węgierskie **wzięły szturmem górę Gradinę,** która panuje nad gościńcem do Andrijewicy.

Rozstrzygająca bitwa pod Skutari.

Lugano, 17 stycznia.

»Stampa« donosi z Rzymu:

Królewska rodzina czarnogórska znajduje się w drodze do Rzymu. Jednakże **król czarnogórski pozostał na czele swoich wojsk i podejmie rozstrzygającą bitwę pod Skutari.** Jeżeli Czarnogórcy ulegną, to znajdą schronienie u wojsk albańskich i włoskich.

W razie potrzeby Włochy, które panują nad Adryatykiem (?!), wyślą nowe wojska do Albanii, chociaż to nie jest przedsięwzięciem zupełnie bezpiecznem, jak świadczy zatonięcie okrętów »Brindisi« i »Citta di Palermo« skutkiem najechania na miny.

Na ostatek przestrzega »Stampa« prasę koalicyi przed dalszymi zarzutami pod adresem Włoch z powodu opuszczenia Czarnogórców w krytycznej chwili. Chwila obecna nie nadaje się do wyrzutów.

Ewakuacya Podgoricy.

Zurych, 17 stycznia.

Jak donoszą dzienniki szwajcarskie, **rząd czarnogórski opuścił swoją najnowszą siedzibę** i wyjechał w nieznanym kierunku. **Podgorica została ewakuowana.**

Czarnogóra odcięta od świata.

Wiedeń, 17 stycznia.

»N. W. Abendblatt« donosi z Lugano:

Wedle wiadomości, które tu nadeszły z Medyolanu, **wszystkie bezpośrednie połączenia telegraficzne z Czarnogórą zostały przerwane. — Drogi w Albanii przepełnione są uchodźcami z Czarnogóry.**

Odjazd jeńców austro-węgierskich z Durazza.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Lugano, 17 stycznia.

„Giornale d'Italia“ donosi:

Dnia 6 b. m. odszedł z Durazza ostatni transport austryacko-węgierskich jeńców wojennych.

Król serbski na Korfu.

Berlin, 17 stycznia.

»Telegraphen-Union« donosi z Aten:

Król serbski udaje się z Salonik na wyspę Korfu. Przewiezie go grecki kontrtorpedowiec. Prawdopodobnie przybędzie później na Korfu rodzina króla serbskiego.

Wedle wiadomości, które z Paryża nadeszły do Genewy, odbyło się podobno spotkanie króla serbskiego z greckim. (Wiadomość zbyt widocznie fałszywa. Król serbski znajduje się w Salonikach, a król grecki leży chory w łóżku i nie ruszał się z Aten. Przyp. red.)

Włochy w rozterce.

(Telegram c. k. Biura koresp.)

Paryż, 17 stycznia.

»Petit Journal« donosi z Rzymu:

Niespodziewany powrót króla ma mieć na celu przedyskutowanie wraz z księciem Daniłą wszystkich zarządzeń celem poparcia Serbii i Czarnogóry, oraz zbadanie kwestyi, czy dla Włoch jest konieczny udział w wojnie sprzymierzonych na wszystkich frontach.

Obawy o przedsięwzięcie salonickie.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Paryż, 17 stycznia.

»Temps«, na widok wielkich austro-węgierskich powodzeń w Czarnogórze, **przychodzą na myśl wątpliwości co do szans przedsięwzięcia salonickiego.** »Być może — powiada to pismo ostrożnie — jest jeszcze rzeczą możliwą używać Salonik jako podstawy do przedsięwzięć, któreby uratowały naszą reputacyę u wrogów Niemiec«.

Pod adresem Włoch kieruje »Temps« ponownie wyrzuty i pisze: Włochy wypuściły z rąk sposobność i zajmowały się atakami na Tolmein i Alpy, nie korzystając z Łowczenu, chociaż się to zalecało zarówno z wojskowych jak politycznych pobudek.

Wśród wojsk koalicyi.

Sofia, 17 stycznia.

Donoszą tu z Salonik:

Pomiędzy komendantami wojsk francuskich i angielskich powstają **ciągłe scysye.** Wyżsi oficerowie francuscy mówią wprost **o niemożliwości współdziałania z Anglikami,** którzy nie posyłają do Salonik nowych posiłków i nie zdradzają ochoty do walki ze zbliżającemi się od północy wojskami sprzymierzonemi. **Anglicy pragną znowu cały ciężar przerzucić na barki Francuzów.**

W dodatku pośród wojsk anglo-francuskich, które obozują na wyspach greckich, **stwierdzono wypadki dżumy,** która grozi szybkiem rozszerzeniem się. Wobec tych wszystkich okoliczności panuje w Salonikach przekonanie, że Anglicy i Francuzi **już nie długo będą przebywać pod Salonikami.** Już nawet poczynili **zarządzenia na wypadek odwrotu i pospiesznie naprawiają drogi na półwyspie Chalkidike.**

(Tel. c. k. Biura koresp.).

Paryż, 17 stycznia.

Agencya Havasa donosi z Salonik:

Wczoraj oddział wojsk koalicyi **wysadził w powietrze dworzec kolejowy w Kilindir zapomocą dynamitu i równocześnie zniszczył tor na szerokiej przestrzeni.**

Francuska łódź podwodna topi okręty koalicyi.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Wiedeń, 17 stycznia.

Agencya Stefani doniosła dnia 14 bm.:

Dnia 13 stycznia storpedowała i zatopiła francuska łódź podwodna »Faucault«, dodana do naszych sił morskich, na dolnym Adryatyku austro-węgierski okręt wywiadowczy typu »Novara«.

Ponieważ flota austro-węgierska znajduje się w tem szczęśliwem położeniu, że żadnego okrętu jej nie brak, musi się przyjąć, że »Faucault« się pomylił i zatopił jeden z okrętów sprzymierzonych.

Stosunki grecko-tureckie.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Konstantynopol, 17 stycznia.

Przybył tu poseł grecki.

Zastępstwo dyplomatyczne Grecyi, które dotąd sprawował tylko jeden zastępca, przywrócone zostało tedy w formie normalnej.

Konstantynopol, 17 stycznia.

Poseł grecki Kallergis, proszony przez kilku dziennikarzy o wywiad, nie chciał dać dłuższych oświadczeń i zachowywał się z wielką rezerwą, dał jednak do poznania, że **życzeniem rządu greckiego jest znowu nawiązać ściślejsze** stosunki z rządem tureckim.

Komunikat turecki.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Konstantynopol, 17 stycznia.

(Ag. tel. Milli). Z głównej kwatery donoszą 15 stycznia:

Front k a u k a z k i: W nocy na 14 bm i dnia 14 ponowił nieprzyjaciel przy użyciu głównych sił gwałtowne ataki na odcinek na południe rzeki Aras aż do przełęczy Narman i w obszarze aż do góry Karacz. Wszystkie ataki skutecznie odparto. **Rosyanie ponieśli straszne straty.**

Front w D a r d a n e l a c h: Nasze hydroplany rzuciły na nieprzyjacielskie okręty pod Mudros bomby.

Zdobycz w Sed-il-Bahr.

Wśród łupu koło Sed-il-Bahr znajduje się, o ile dotąd stwierdzono, 15 dział różnego kalibru, wielka ilość amunicyi, setki wozów amunicyjnych, wiele samochodów, wielka ilość materyału do budowy kolei polowych, miliony kilogramów jęczmienia i owsa oraz wiele innego materyału wojennego, wszystko razem przynajmniej wartości dwu milionów funtów. Znajdujemy jeszcze ciągle znaczne ilości przedmiotów, które zakopano lub wrzucono do morza.

Walki w Persyi.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Konstantynopol, 17 stycznia.

Według wiarygodnych wiadomości z Persyi, generalny gubernator Luristanu, N i z a m S a l t a n e h, znany ze swego patryotyzmu, objął dowództwo nad perskiemi wojskami narodowemi, walczącemi przeciw Rosyanom i Anglikom, **wydał Rosyi i Anglii wojnę i rozpoczął kroki wojenne.**

Konstantynopol, 17 stycznia.

Telegram z perskiej granicy donosi o walce między żandarmami perskimi, których poparli ochotnicy, a Rosyanami koło Nimmi Imaa na drodze Teheran—Kaswin. **Rosyanie stracili około tysiąc żołnierzy.** Perskie straty są względnie małe.

Duma.

(Telegram c. k. Biura koresp.)

Londyn, 17 stycznia.

„Times“ donoszą z Petersburga:

W dobrze poinformowanych kołach przypuszczają, że Duma zbierze się najpóźniej 4 lutego na dłuższą zapewno sesyę.

Górnicy przeciw bilowi.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Londyn, 17 stycznia.

Konferencya górnicza odrzuciła bil o obowiązku wojskowym 653.190 głosami przeciw 38.100 przy 25.240 wstrzymaniach się od głosu. O formie, jaką ma przybrać opozycya przeciw bilowi, nie dyskutowano. Jest to pozostawione drugiej konferencyi, która się niebawem ma zebrać. — **Rezolucya górników żąda cofnięcia i unieważnienia bilu.**

Życzenia króla rumuńskiego.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Bukareszt, 17 stycznia.

Podczas wczorajszej uroczystości noworocznej odpowiedział król na przemowę metropolity, przyczem powiedział:

Oby Bóg dał, by z końcem tego roku nastał pokój, i by serca wszystkich Rumunów biły zgodnie w pracy dla dobra kraju. Ja będę na tej drodze pełnym miłości kraju przewódcą.

Z frontu francuskiego.

Zurych, 17 stycznia.

»Neue Zürcher Zeitung« donosi z Paryża:

Clemenceau ma udać się na front bojowy i zabawi tam przez tydzień.

Pewna osoba, która z Belfortu przybyła do Paryża, opowiadała korespondentowi wymienionego dziennika, że w walkach o górę Hartmannsweilerkopf **ponieśli Francuzi wielkie straty.** Co najmniej 6.000 rannych żołnierzy francuskich odstawiono poza front.

Anarchia w Meksyku.

(Tel. c. k. Biura koresp.).

Waszyngton, 17 stycznia.

Reuter donosi z El Paso, że **125 Amerykanów ujęło generała Rodrigueza.** Według doniesienia amerykańskiego konsula został **Rodriguez stracony.**

Departament wojskowy potwierdza wiadomość o pojmaniu Rodrigueza, którego obwiniają o zamordowanie Anglika Piotra Keane, tudzież **generała Almeidy, którego natychmiast rozstrzelano.** Według dalszych doniesień Biura Reutera z El Paso **Huerta umarł.** Ogłoszono stan wojenny. Policya, żołnierze amerykańscy i obywatele otoczyli Meksykańczyków, aby ich wypędzić. **Toczy się zacięta walka.** Jest wielu rannych.

Zapewnienia Carranzy.

Waszyngton, 17 stycznia.

Tutejszy poseł Carranzy wobec sekretarza państwa Lansinga wyraźnie zapewnił, że jego rząd ubolewa z powodu zamordowania Amerykanów przez wojska generała Villi. Poseł zapewnia dalej, że poczyni się kroki, aby poprawić stosunki dla cudzoziemców w mieście Durango. Generał Carranza telegrafował sekretarzowi państwa, że jego wojska ścigają morderców 18 amerykańskich robotników górniczych i ukarzą ich. Gabinet wobec tego postanowił nie zmieniać swej polityki meksykańskiej i spuścić się na to, że Carranza sam przywróci spokój.

Koronacya Juanszikaja.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Londyn, 17 stycznia.

„Times“ donoszą z Pekina:

Koronacya Juanszikaja odbędzie się 9 lutego. Austro-Węgry i Niemcy uznały monarchię. Juanszikaj sądzi, że łatwo stłumi powstanie w Juan.

Położenie Grecyi.

„Berliner Tageblatt“ przynosi z Sofii następującą korespondencyę telegraficzną, która ma datę dnia 14 b. m.:

Pewien dyplomata podał mi następujące informacye o położeniu politycznem w Grecyi:

Sytuacya, stworzona przez wylądowanie wojsk angielskich i francuskich w Salonikach, **nie wyjaśniła się dotąd dla Grecyi.** Jedyna zmiana pozytywna, dokonana w ostatnich czasach, polega na tem, że zarówno rząd grecki jak opinia publiczna pogodziły się z myślą o udziale Bułgaryi w operacyach wojennych przeciwko Salonikom.

Równocześnie wzmaga się rozgoryczenie przeciwko Anglii, **tudzież niedowierzanie wobec Włoch.** Pewne okoliczności musiały siłą rzeczy **pchnąć Grecyę w stronę mocarstw centralnych,** ale z drugiej strony istnieją jeszcze w całej swojej sile warunki, **nie pozwalające Grekom na stanowczą decyzyę.** Grecya nieustannie obawia się **bombardowania swoich rozległych wybrzeży** przez wojenne okręty angielskie i francuskie, a w dowozie żywności węgla drogą morską **jest zupełnie zawisła od Anglii.** Opierając się na tej okoliczności, Anglia nie wyrzekła się jeszcze nadziei **zmuszenia Grecyi do połączenia się z czwórporozumieniem.**

Tymczasem Anglicy bez skrupułów uprawiają swoją **politykę gwałtów w Atenach.** Liczą przytem na „nieprzejednany“ **antagonizm pomiędzy Grecyą a Bułgaryą.** Organizują nieustannie bandy, ażeby wywołać zatargi graniczne pomiędzy temi państwami. Po uwięzieniu

konsulów w Salonikach, rozpuścili Anglicy kłamliwą wiadomość, jakoby w austryacko-węgierskim konsulacie generalnym znaleźli wielkie zapasy dynamitu, wojskowe mundury tureckie i inne, tudzież dokumenty, z których rzekomo wynika, że Austro-Węgry chciały w Salonikach wywołać zamieszki.

Wobec tych kłamstw należy zaznaczyć, że prawdą jest, iż Anglicy i Francuzi nie szczędząc pieniędzy, usiłowali za pośrednictwem stronników Venizelosa **pozyskać dla siebie część armii greckiej.** Te usiłowania **rozbiły się** o poczucie wierności i godności armii greckiej.

Rozgoryczenie przeciwko czwórporozumieniu **wzmaga się w Grecyi.** Przybycie króla serbskiego do Salonik, tudzież zapowiedziane odwiedziny króla czarnogórskiego **wywołały w Atenach również niesmak.**

KRONIKA.

Kraków, 17 stycznia.

Z niedzieli. Wczorajsze święto upłynęło przy znośnej względnie pogodzie. Gwałtowny wiatr zachodni, który wiać zaczął już sobotniej nocy, nie zdążył jeszcze jakoś przynieść deszczu, ani śnieżycy. Niebo zrana, zaciągnięte chmurami, wypogodziło się nieco po południu, a nawet pokazało się trochę słońca i zachód był dość ładny. Przenikliwy wiatr przeszkadzał przechadzce poza miastem, ale corso na Rynku w południe i wieczorem było bardzo ożywione.

Zima obchodzi się dotąd z nami łagodnie. Wczorajszy wiatr, pozornie zimny, bo przenikliwy, nie był lodowatym — temperatura spadła do jednego zaledwie stopnia p o n a d zerem. Nie wiadomo nawet, czy przy takiej zimie uda się magistracka ślizgawka, która, gdy mróz dopisze, stanie się także jedyną atrakcyą karnawałową, bardzo przytem hygieniczną.

Aprowizacya miasta Krakowa. Wczoraj przed południem odbyło się zwyczajne posiedzenie członków miejskiej komisyi aprowizacyjnej w biurze delegata p. dra Fedorowicza przy udziale reprezentantów prezydyum miasta.

Omawiano przedewszystkiem kwestyę mąki, która, jak wiadomo, od dawna stanowi główną troskę i główny przedmiot zabiegów zarządu gminy krakowskiej w dziedzinie aprowizacyi. Wczoraj skonstatowano, że Kraków rezerw mącznych żadnych jeszcze nie posiada, a obecne zapasy wystarczą najdalej do najbliższego piątku, to jest do 21 b. m. We wtorek mają się udać do Wiednia do głównego Zakładu wojennego obrotu zbożem wiceprezydenci miasta pp. dr Nowak i Maryewski, celem poczynienia kroków o dalsze zapasy mąki na dłuższy okres czasu.

W sprawie opału zauważono, że gmina posiada pewne niewielkie rezerwy węgla; w zeszłym tygodniu jednak dowóz węgla do Krakowa znacznie był mniejszy, aniżeli poprzednio, podobna z powodu większych transportów do Galicyi wschodniej.

Miejskie zapasy fasoli, grochu, jagieł i t. p. są wcale znaczne, publiczność jednak mało na ogół z tych towarów korzysta; również jaja miejskie nie wiadomo, z jakiego powodu nie cieszą się wielkim pokupem, mimo ich świeżości i zniżenia ceny na 16 hal. za sztukę. W dyskusyi zwracano uwagę, czyby magistrat nie mógł uchwalić jeszcze dalszej zniżki ceny jaj; również w dyskusyi podnoszono, iż byłaby pożądaną dalsza zniżka cen mięsa wobec nadzwyczaj ożywionego spędu żywego towaru na targowicę krakowską. Wprawdzie w zeszłym tygodniu ogłoszono zniżkę cen mięsa w Krakowie, lecz była to zniżka minimalna.

Posiedzenie Rady opiekuńczej. W sobotę po południu w biurze przy ul. Kapucyńskiej 7 odbyło się pod przewodnictwem radcy M. Szybalskiego posiedzenie członków zarządu stowarzyszenia Rady opiekuńczej. Po odczytaniu protokołu z ostatniego posiedzenia zarządu przez sekretarza, dra Mayzla, nastąpiło sprawozdanie z czynności zarządu za rok 1915, z którego okazało się, że rok ubiegły wpłynął ujemnie na stan funduszów stowarzyszenia, a tem samem i na działalność, której zakres mimo trudnych warunków, nie został ograniczony. I tak: w roku 1913 przychód wynosił 23.000 koron, w roku 1914 — 19.000 koron, zaś w roku 1915 tylko 16.000 kor. Mimo to liczby sierot nie redukowano, lecz utrzymywano w dotychczasowej wysokości 120, a ponieważ na utrzymanie ich wydano w roku sprawozdawczym 19.146 kor., przeto niedobór przeszło 3.000 kor. pokryto z kapitału zapasowego lat poprzednich. Po sprawozdaniu komisyi kontrolującej nastąpił wybór 12 członków zarządu na rok 1916, 1917 i 1918. Wybrani zostali: r. s. Mieczysław Szybalski jako prezes, ks. prałat dr Czesław Wądolny jako wiceprezes; jako członkowie: dr Jan Czerny, dr Emil Godlewski (starszy), Marya Gubarzewska, dr Paweł Horain, Franciszek Maryewski, Władysław Moczydłowski, dr Julian Morelowski, dr Antoni Stawarski, Wanda Teleśnicka. Do wydziału wykonawczego weszli: radca Gubarzewski, dr Smolarski, dr Olearski. Omawiano również pewne zmiany statutu i wnioski, zmierzające do przysporzenia dochodów.

Zjazd okręgowy Stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych odbędzie się w niedzielę dnia 23 b. m. o godzinie 10 rano w lokalu krakowskiego Związku okręg. Stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych w Krakowie (ulica św. Marka L. 8, II. piętro). Na porządku dziennym: 1) Sprawozdanie prezydyum. 2) Referat dyr. dra M. Schmidta »O obecnych i przyszłych potrzebach Stowarzyszeń« i dyskusya. 3) Sprawa moratoryum, referat dyr. dra J. Adamskiego. 4) Wnioski delegatów.

Loterya artystyczna. Prygotowania do loteryi artystycznej są w pełnym toku. Dzięki owonej działalności członków komitetu losy rozchodzą się szybko i w wielkiej liczbie. Arc. Izabella, małżonka arc. Ferdynanda, naczelnego wodza armii, nabyła za pośrednictwem prof. dra Jerzego hr. Mycielskiego 100 losów, hr. Andrzejowa Potocka 200, Ekscel. p, Amalia Kukowa 100, Ekscel. bar. Diller nabył również 100 losów. W bieżącym tygodniu zakupi komitet z wystawy „Sztuki“ kilka dzieł. Zakup ten, jak i następny z wystawy lutowej, na której większa ilość dzieł z przeznaczeniem na loteryę zakupiona będzie, poda się do publicznej wiadomości. Część z dochodów wstępów tak z wystawy „Sztuki“ jak i z lutowej przeznaczona jest na dochód artystów polskich, dotkniętych klęską wojny.

W wieczorze klasycznym, który odbędzie się w środę dnia 19 b m., rolę »Alkestis« w tragedyi Eurypidesa odtworzy pani Laura Pytlińska, artystka sceny krakowskiej — w Lukiana »Rozmowy umarłych« wystąpi w roli Charona p. Zygm. Noskowski, reżyser sceny miejskiej. — Spodziewać się należy, że publiczność krakowska pospieszy tłumnie i na ten wieczór, który dostarczy jej pełni wrażeń, prawdziwie artystycznych. Bilety można jeszcze nabywać w »Collegium Novum« sala Nr 31 od godziny 12—1 i sala Nr 39 od 4—5 po południu, a w dniu przedstawienia w kasie teatralnej.

Egzamina półroczne. Dyrekcya Liceum imienia H. Kaplińskiej i zreformowanego gimnazyum realnego podaje do wiadomości, iż egzamina półroczne odbędą się dnia 31 stycznia i 1 lutego od godziny 10 do 1 i od 3 do 6. Zapisy przyjmuje kancelarya Zakładu codziennie od g. 10 do 1.

Z życia młodzieży. Kółko archeologiczne U. U. J. odbywa dyżury w poniedziałki, wtorki, środy, czwartki od godz. 5—7 po poł. w lokalu seminaryum archeologicznego, ul. św. Anny 12.

Akademickie Koło T. S. L. podaje do wiadomości, że z dniem 15 b. m. wznowiło swą działalność. Wpisy przyjmuje się, jakoteż wszelkich informacyj udziela w lokalu Koła przy ul. Gołębiej l. 20 w godzinach dyżuru między 6 a 8 wieczorem.

Kary za nieoświetlanie pojazdów. Komenda twierdzy poleciła krakowskiej dyrekcyi policyi, by począwszy od 1 lutego b. r. wymierzała kary tym wszystkim osobom, które jeżdżą po mieście w godzinach wieczornych wozami nieoświetlonymi. Poza Krakowem karać będą winnych za nieoświetlenie pojazdów odnośne starostwa.

W Krakowie dotąd powyższa sprawa należała do kompetencyi tutejszego magistratu.

Poświęcenie nowego sklepu fabryki czekolady, cukrów i herbatników firmy p. Adama Piaseckiego w hotelu Drezdeńskim przy linii A—B odbyło się w sobotę wieczorem. Poświęcenia dopełnił ks. Fitak w obecności zaproszonych gości, radców miejskich, obywateli i kolegów zawodowych właściciela. Po poświęceniu przemówił ks. Fitak, podnosząc pracę p. Adama Piaseckiego, tak pożyteczną dla gałęzi przemysłu, będącej do niedawna monopolem w rękach zagranicy.

Wnętrze sklepu jak i portal urządzone są stylowo. Wszystkie roboty, mimo ciężkich warunków, wykonały wyłącznie krakowskie firmy w sposób, przynoszący im zaszczyt. Nowy sklep jest istotnie ozdobą krakowskiego Rynku.

Ze świata.

Jubileusz parlamentarny posła polskiego. — »Dziennik Poznański« donosi: W dniu 12 b. m. obchodził sędziwy poseł Czarliński, reprezentant powiatu chojnickiego, rzadką w kronikach parlamentarnych uroczystość 40-letniego jubileuszu działalności parlamentarnej. Pamiętna chwila ta nastręczyła posłom wszelkich partyj i obozów sposobność złożenia posłowi Czarlińskiemu serdecznych życzeń. Miejsce, na którem poseł Czarliński zasiada w parlamencie, było przybrane w przepyszny bukiet.

Frakcya polska nie pominęła tej sposobności, aby złożyć 80-letniemu posłowi gorące życzenia, których wyrazicielem był wiceprezes Koła polskiego Seyda, wskazujący w osobnem przemówieniu na wielkie zasługi jubilata. Poseł Czarliński, wzruszony do łez okazanym mu objawem pamięci, dziękował wszystkim i każdemu z osobna. Wobec smutnych dla kraju naszego czasów i warunków, zrezygnował poseł Czarliński z obchodu publicznebo 80-letnich urodzin, które obchodził przed kilkunastu dniami.

Zaznaczyć należy, iż poseł Czarliński zasiada w Sejmie pruskim od roku 1876, a w parlamencie od roku 1877. W działalności parlamentarnej posła Czarlińskiego nastąpiła raz tylko jednorazowa przerwa w latach pomiędzy 1884 a 1886.

Kursa w Akademiach wojskowych. W Akademiach wojskowych będą urządzone kursa akademickie z dniem 1 września 1916 roku dla asenterowanych w latach 1914 i 1915, należących do roczników 1897 i 1898 roku, którzy zamierzają starać się o przyjęcie do jednej z Akademij wojskowych, celem wykształcenia się na zawodowych oficerów. Kursa akademickie będą urządzone w Teresyańskiej Akademii wojskowej w Wiener-Neustadt dla piechoty, strzelców i konnicy w c. k. Akademii wojskowej imienia cesarza Franciszka Józefa w Wiedniu dla piechoty obrony krajowej i konnicy obrony krajowej, w technicznej Akademii wojskowej w Medlingu dla artyleryi polnej i fortecznej dla saperów i wojsk komunikacyjnych, oraz dla artyleryi obrony krajowej, w technicznej Akademii wojskowej (klasy pionierskie w Hainburgu) dla wojsk pionierskich. Należący do wszystkich części siły zbrojnej mogą się pod następującymi warunkami starać o przyjęcie na wymienione kursa: 1) Obywatelstwo austryackie lub węgierskie, względnie bośniacko-hercegowińska przynależność krajowa; jednakże z przeznaczeniem do c. k. obrony krajowej mogą być przyjęci tylko obywatele austryaccy. 2) Zaasenterowanie w czasie do końca października 1915 roku w charakterze jednorocznego ochotnika. 3) Przynależność do rocznika 1897 lub 1898 roku. 4) Warunki fizyczne, wytrzymałość. 5) Dowód złożenia egzaminu dojrzałości w szkole realnej, gimnazyum, lub gimnazyum realnem. 6) Zobowiązanie się do pięcioletniej służby prezencyjnej, jako oficer zawodowy. 7) Zupełnie odpowiednie pełnienie służby wojskowej w armii w polu. 8) Szczególniej pożądane kwalifikacye do stanu oficera zawodowego.

Wypełnienie tych warunków należy udowodnić odnośnie do punktu: 1) świadectwem przynależności ubiegającego się; 2) odpisem karty głównego wykazu osobowego (Hauptgrundbuchblatt); 3) metryką (świadectwem urodzin); 4) zbadaniem przez lekarza wojskowego w Akademii wojskowej; 5) świadectwem egzaminu dojrzałości; 6) rewersem, wystawionym własnoręcznie przez ubiegającego się i pisemną zgodą jego prawnego zastępcy (ojciec, opiekun) na przyjęcie tego zobowiązania (wzór dołączony jest do formularza prośby). Podpisy na rewersie mają być uwierzytelnione w sądzie cywilnym, notaryalnie, względnie w służbowej drodze wojskowej; 7) pisemną opinią wyższego komendanta wojskowego; 8) pisemną opinią komendanta uzupełniającego oddziału (wzór w formularzu prośby) i wyższego komendanta wojskowego.

Po zadowalającem ukończeniu kursu nastąpi dnia 18 sierpnia 1917 r. nominacya kandydatow na oficerów podporuczników (Leutnants). Ubiegający się o przyjęcie na kurs akademicki mają złożyć podania, zaopatrzone w wymagane załączniki u swoich ciał uzupełniających do końca stycznia 1916 roku. Bliższe postanowienia w tej mierze zawarte są w obwieszczeniu o ubieganiu się o przyjęcie na kursa akademickie, ogłoszonem w dodatku do nru 64 »Dziennika rozporządzeń dla c. i k. wojska« z dnia 18 grudnia 1915 roku. Przedruki tego obwieszczenia można nabyć wraz z wzorami w c. k. drukarni nadwornej i państwowej, lub w nadwornej księgarni L. W. Seidel i Syn w Wiedniu.

Za lichwę żywnościową. Władze sądowe i policyjne wiedeńskie prowadzą od dawna już zaciętą walkę z lichwą żywnościową. To też niema prawie dnia, aby w dziennikach wiedeńskich nie można było wyczytać notatki o karach, sypiących się na lichwiarzy, przyczem sędziowie postępują bezwzględnie i nadzwyczaj surowo karzą każdy taki wypadek. Dnia 12 b. m. odbyła się przed sądem dzielnicowym VIII. dzielnicy w Wiedniu rozprawa przeciw właścicielce handlu wędlin w pierwszym obwodzie, Teresie Schotzko, która sprzedała parę kiełbasek wiedeńskich za 80 halerzy. Sędzia skazał oskarżoną na 8 dni aresztu.

Płace urzędników gminnych, powołanych do wojska. Sekretarz gminy jednego z miast czeskich, który na mocy kontraktu służbowego pobierał płacę roczną w kwocie 1.992 K, został powołany do wojska. Rada miejska uchwaliła, ażeby od owej chwili sekretarz magistratu pobierał płacę w zniżonej kwocie rocznej 662 K przez cały czas służby wojskowej. Sekretarz udał się na drogę sądową, żądając wypłaty całej pensyi. Natomiast gmina podniosła, że na miejsce powołanego do służby wojskowej sekretarza musiała przyjąć inną płatną siłę i nie ma wogóle obowiązku płacenia jakiejbądź kwoty sekretarzowi, służącemu w wojsku. Sprawa przeszła przez trzy instancye sądowe, a mianowicie sąd krajowy i wyższy sąd krajowy w Pradze, tudzież Najwyższy Trybunał sądowy w Wiedniu, a wszystkie trzy wydały wyrok, orzekający, że gmina ma płacić całą pensyę sekretarzowi, służącemu w wojsku. Najwyższy Trybunał, uzasadniając swoje orzeczenie, podniósł, że ustawa krajowa, wydana notorycznie na korzyść funkcyonaryuszów gminnych, wcale nie wzmiankuje o zniżaniu płac funkcyonaryuszów, powołanych do wojska, gmina więc ma obowiązek wypłacania całej pensyi takim funkcyonaryuszom.

Towarzystwa ubezpieczeń a podatek osobisto-dochodowy. »N. Wiener Journal« zamieszcza ciekawe zasadnicze orzeczenie Trybunału administracyjnego w sprawie stosunku towarzystw ubezpieczeń do podatków, osobisto-dochodowych. Dnia 12 b. m. odbyła się przed Trybunałem administracyjnym rozprawa, której wynikiem był wyrok, oświadczający, że towarzystwa ubezpieczeniowe zobowiązane są do udzielenia komisyom podatku osobisto-dochodowego wszelkich wyjaśnień, dotyczących ubezpieczonych w danych towarzystwach osób.

Powodem rozprawy było następujące zajście: Władze podatkowe zwróciły się do wiedeńskiego towarzystwa ubezpieczeń »Anker« z zapytaniem o bliższe warunki, pod jakimi przyszedł do skutku pewien kontrakt rentowy, zawarty z tem towarzystwem. W szczególności chodziło władzom podatkowym o stwierdzenie faktu, czy dotycząca renta będzie co roku wzrastała, czy też wysokość jej pozostanie tą samą, i czy układem objęta jest gotówka, czy też papiery. Towarzystwo z zasadniczych względów odmówiło udzielenia wyjaśnień, a gdy ministerstwo skarbu, jako ostatnia instancya, zaaprobowało stanowisko władzy podatkowej, towarzystwo »Anker« wniosło skargę do Trybunału administracyjnego. Zastępca towarzystwa ubezpieczeń, dr Hauenschild, oświadczył w swojej przemowie, że stosunek między towarzystwem ubezpieczeń a klientami oparty jest na zaufaniu, gdyż przy zawieraniu kontraktu klienci muszą udzielać wyjaśnień, czasami bardzo drażliwej i dyskretnej natury. Stosunek banków i kas oszczędności do klientów jest o wiele luźniejszy, a mimo to banki i kasy oszczędności nie są zobowiązane do udzielania wyjaśnień władzom podatkowym. Jeżeli towarzystwom ubezpieczeń nałoży się obowiązek udzielania wyjaśnień w sprawach podatku osobisto-dochodowego, wtedy można przyjąć z całą pewnością, że lokowany dotychczas w tych towarzystwach kapitał krajowy płynąć będzie za granicę, albowiem jest rzeczą w praktyce stwierdzoną, że strony są bardzo niemile dotknięte, jeżeli domaga się od ich wyjaśnienia wszystkich osobistych stosunków wobec komisyj podatkowych.

Po długiej debacie Trybunał administracyjny zniósł w tym wypadku orzeczenie ministerstwa skarbu, z powodu wadliwego postępowania, odrzucił atoli także zażalenie towarzystwa ubezpieczeń, jako nieuzasadnione, o ile dotyczy ono jądra sprawy, gdyż nie może być mowy o obowiązku dochowania przez towarzystwo ubezpieczeń tajemnicy w tych wypadkach, w których opodatkowany zobowiązany jest wedle ustawy sam udzielić władzom podatkowym wszystkich żądanych, koniecznych wyjaśnień.

Fałszowanie mleka w Budapeszcie. Dzienniki wiedeńskie donoszą z Budapesztu: Przed kilku dniami dokonano z polecenia władz miejskich u wielu mleczarek w Budapeszcie nocnej rewizyi, przyczem poddano próbie ogółem 50.000 litrów mleka. Rewizya wykazała, że w olbrzymiej większości mleka, znajduje się od 10 do 45 procent wody. Zaledwie w 5 próbach stwierdzono w mleku brak domieszanej wody. Przeciwko fałszerzom wdrożono natychmiast śledztwo.

Za przekroczenie cen maksymalnych. Z Budapesztu donoszą: Policya w Steinamanger skazała wiedeńskiego piekarza Feitha na 50 K grzywny za przekroczenie taryfy maksymalnej. Piekarz ten zakupił w Steinamanger 16 cetnarów metrycznych chleba, przyczem dał cenę wyższą od ceny w taryfie maksymalnej. Dwaj tamtejsi piekarze, którzy chleb ten Feithowi sprzedali, skazani zostali równocześnie na 500 K grzywny.

Życie w miastach serbskich. Dzienniki budapeszteńskie donoszą: Liczba ludności w Belgradzie zwiększa się z każdym dniem. Codziennie wracają mniejszemi i większemi grupami uchodźcy, należący do wszystkich warstw społecznych. Niebawem ludność Belgradu dojdzie do normalnej liczby. Wracająca ludność urządza składki i różne przedsiębiorstwa, z których dochód przeznaczony jest na osierocone dzieci.

Pewien oficer węgierski, który zbiegł z niewoli serbskiej, opowiada w „Magyar Orszag“, że w ostatnich dniach był w Kragujewacu, Czaczaku i Kruszewacu. Życie płynie w tych miastach zupełnie normalnie. Ceny na środki żywności są umiarkowane. Najwyższe stosunkowo ceny płaci się za chleb i kartofle, natomiast mięso jest bardzo tanie. Tytoń jest bardzo drogi. Niezwykle niskim jest kurs pieniądza serbskiego. Za jednę koronę płaci się 4 dinary, podczas gdy dawniej dinar kosztował jednę koronę, tak samo jak frank.

Nowy tunel w Szwajcaryi. Punktualnie o północy dnia 8 b. m. przejechał pierwszy pociąg przez nowy tunel w Szwajcaryi, przebity przez zbocze góry Haunstein, na linii kolejowej Bazylea—Św. Gotard. Budowę tunelu rozpoczęto 31 stycznia 1912 roku i miała być ukończona 13 stycznia 1916. Jednakże właściwego przebicia tunelu dokonano już 10 lipca 1914 i tylko wybuch wojny światowej zwolnił tempo dalszych prac końcowych. Tunel ma długości przeszło 8 kilometr., a nowa linia kolejowa, która dzięki niemu powstała na przestrzeni Sissach—Otten, 18 klm.; dzięki niej i nowemu tunelowi podróż na przestrzeni Bazylea—Sankt Gothard skróci się o 20 minut.

Wilki w Szwecyi. Pisma niemieckie donoszą: W Szwecyi północnej pojawiły się w ostatnich czasach bardzo liczne gromady wilków, które zbliżają się nawet do miast.

Odznaczenia w armii.

Najwyższe pochwalne uznanie otrzymali: nadpor. w posp. ruszeniu Edmund Jakubowski; porucznicy w rezerwie Filip Kumięga, w 17 p. p. obrony kraj.; Karol Świstun, w 19 p. p. obrony kraj.; nadpor. w rezerwie Seweryn Piciński w 17 p. p. obrony kraj.; Feliks Piotrowski, w 106 bat. posp. ruszenia; Dr Jan Żabski, por. rezerwowy w 35 p. p. obrony kraj.

Srebrne medale II klasy za waleczność otrzymali: sierżant Józef Hyla, sierżant Tadeusz Strigl, plutonowy Antoni Kosakowski, kaprale Marcin Kulig, Józef Kraj, Henryk Singer, gefrajtrzy: Mateusz Tekiela, Władysław Szczygieł, Andrzej Warchoł, Piotr Figiel, Karol Niemiec, Fr. Schuster, szeregowcy: Jan Sacha, Karol Figiel, Ignacy Janusz, Adam Kaługa, Jan Ziomek, Jakób Kania, Jan Owca, Jakób Pukarczyk, Józef Żdżarski, Karol Paprocki, Tomasz Kiełbasa, Władysław Kiełbasa, Władysław Mankwa, Jan Boksa, Jan Kowal, Marcin Leszczyński, Władysław Wojtanowski, Jan Armatys, Jan Pietrusa, Jan Kaganek, Michał Wojdacz, Stanisław Grochola, Adam Meisnarski i Jan Zych — wszyscy w 57 (tarnowskim) p. piechoty.

Aptekarz Zdzisław Zawałkiewicz, w Kamionce Strumiłowej, otrzymał odznakę honorową II klasy Czerwonego Krzyża.

Wojskowy krzyż zasługi III klasy z wojenną dekoracyą otrzymał pułkownik w stanie spoczynku Zygmunt Dobiecki, komendant batalionu.

Tabela należytości sądowych. Nakładem drukarni „Sztuka“ ukazała się w księgarni D. E. Friedleina tabela należytości sądowych, opracowana przez dra Zygmunta Grünzweiga, adwokata w Krakowie. — Tabela ta daje jasne zestawienie nowych należytości obowiązujących od dnia 1 stycznia b. r. i wprowadza pewien system w chaotyczne przepisy rozporządzeń. Tabela ta przyczyni się do łatwiejszego wprowadzenia w życie nowych należytości i jest bardzo dobrym środkiem pomocniczym dla kancelaryi adwokackich, notaryalnych i wszystkich osób, którzy z mocy swego zawodu i urzędu należytości sądowe opłacają.

Powszechne Wykłady Uniwersyteckie w Krakowie, ul. św. Anny l. 6.

Program na styczeń:

w ś r o d ę, d. 19 stycznia, o godz. 7 wieczór: prof. dr Stanisław Estreicher: Geneza nowożytnego państwa. Część II;

w p i ą t e k, d. 21 stycznia, o godz. 7 wiecz: prof. dr Kazimierz Nitsch: Jak daleko sięga Polska;

w n i e d z i e l ę, d. 23 stycznia, o godz. 6 wiecz: doc. dr Antoni Peretiatkowicz: Państwo współczesne: I Absolutyzm i Konstytucyonalizm;

w ś r o d ę, d. 26 stycznia, o godz. 7 wieczór: prof. dr Kazimierz Nitsch: Jak daleko sięga Polska;

w p i ą t e k, d. 28 stycznia, o godz. 6 wieczór: doc. dr Antoni Peretiatkowicz: Państwo współczesne: II Ustrój parlamentarny;

w n i e d z i e l ę, d. 30 stycznia, o godz. 6 wiecz: doc. dr Antoni Peretiatkowicz: Państwo współczesne: III Prawa wolnościowe.

Repertoar teatru miejskiego im. Jul. Słowackiego.

Poniedziałek 17 b. m. o godz. 6: „Betleem polskie“.
Wtorek 18 b. m.: „Legenda o królu“, poem. dram.
Środa 19 b. m.: „XIV wieczór klasyczny“.
Czwartek 20 b. m.: „Legenda o królu“.

Telefoniczne i telegraficzne wiadomości c. k. Biura koresp.

z dnia 17 stycznia.

Stosunki sanitarne w monarchii.

Wiedeń. Dnia 1 stycznia zachorowało w Galicyi w 11 powiatach (24 gminach) 112 osób na ospę. Od dnia 2 do 8 b. m. doniesiono o 1.085 wypadkach ospy w Galicyi w 52 powiatach (263 gminach), zaś na Bukowinie o 33 wypadkach w 3 powiatach (11 gminach). W innych krajach austryackich doniesiono w tym czasie o 112 wypadkach ospy.

Baterya Skody w Dardanelach.

Konstantynopol. W przedłożonem w senacie sprawozdaniu wspomniał Enver basza o wysłaniu austryacko-węgierskich bateryj fabryki Skody na front w Dardanelach i podniósł ich skuteczny udział w walkach przeciw Anglikom.

Wyjazd cesarza Wilhelma na front.

Berlin. Cesarz po zupełnem wyzdrowieniu udał się na teren wojny.

Blokada Niemiec.

Londyn. »Daily Mail« potwierdza, że w parlamencie będzie podjęta bardzo energiczna próba zmuszenia rządu do zaostrzenia blokady przeciw Niemcom.

Rozbicie się okrętu.

Londyn. Lloyds donoszą: Holenderski parowiec »Mashanven« natknął się w Kanale na minę i został przez załogę opuszczony. Statek został przypędzony pod Calais do brzegu i rozbił się na dwie części.

Wylewy.

Amsterdam. Koło wyspy Marken - wskutek wylewu i burzy prawie cała flota rybacka została zniszczona. Z różnych części zalanego terytoryum donoszą, że woda opada. Szkoda wynosi wiele milionów guldenów.

Amsterdam. Wskutek wylewu na wyspie Marken zginęło w falach 16 osób, w tem 7 dzieci. Woda, która wskutek wiatru północno-zachodniego przybyła na jeziorze zuiderskiem, opada znowu.

Amsterdam. Wylewy w północnej Holandyi przybierają coraz większe rozmiary. **Całe dystrykty zostały przez ludność opuszczone.** Donoszą o dalszych przełamaniach tam. Ruch kolejowy, telegraficzny i telefoniczny są miejscami przerwane.

Londyn. (Reuter). Koło Kingscounty w Irlandyi woda z wielkiego kanału wylała na brzeg. Kilka miejscowości zostało odciętych od świata. Wielkie są szkody w bydle i na polach. Wśród ludności panuje wielka nędza.

Trzęsienie ziemi w Anglii.

Londyn. (Reuter.) Z środkowej Anglii donoszą o silnem trzęsieniu ziemi.

Pożar w porcie angielskim.

Londyn. W porcie Southshields wybuchnął wielki pożar. **Trzy okręty uszkodzone.**

Zatonięcie okrętu angielskiego.

Londyn. Lloyd donosi, że angielski parowiec »Coquet« (4.360 ton) zatonął.

Pożar w Bergen.

Chrystyania. (Doniesienie Północnego biura telegraficznego z dnia 15 bm.) W Bergen szalał wczoraj wielki pożar. 20 grup domów spaliło się. Spaliła się centrala telefoniczna, 4 hotele, 3 szkoły i budynek dziennika »Bergen Tidende«. Udało się pożar zlokalizować. Wiele tysięcy ludzi jest bez dachu.

Wybuch na amerykańskiej łodzi podwodnej.

Nowy Jork. (Reuter). Amerykańska łódź podwodna »E II« wskutek eksplozyi w doku brooklińskim zatonęła. 20 osób zginęło. Według późniejszego telegramu zginęły tylko 4 osoby, 12 jest rannych, w tem kilka prawdopodobnie ciężko. Załoga była właśnie zajęta ładowaniem elektrycznych akumulatorów, którymi łódź jest wyposażona, gdy nastąpiła eksplozya. Według innej wersyi katastrofa wywołana została przez wybuch wodoru.

Propozycya angielska.

Berlin. Zastępca Biura Wolffa w Now[illegible] Jorku telegrafuje iskrowo: Amerykańscy [illegible] fabrykańci, którzy żelazomangan przerabiają [illegible] stal, otrzymali od rządu angielskiego propozy[illegible], by swoich wyrobów dostarczali tylko Ang[illegible] i jej sprzymierzeńcom.

SKŁADKI.

Na Kolumnę Legionów

złożyli w administracyi „Nowej Reformy“ [illegible]owie z Rudawy 10 K zam. kwiatów na trumnę ś. p. Jerzego Korczyńskiego.

Na Legiony polskie

złożyli w administracyi „Nowej Reformy“:

Olga Górska 2 K 60 h; Bogdan Naumowicz z Banja Luki 30 K, które przy pożegnaniu podprokuratora Nikole Popovića złożyli na jego ręce, a mianowicie: Nikola Popović 10 K, Sertić 5 K, Z. Pinter 2 K, dr König 3 K, Božkić 2 K, dr Hofmann 1 K, Kotzmut 1 K i Naumowicz 6 K; Wilhelmina Rerutkiewicz i Stefania Zielińska 18 K 85 h, zebr. w XII komisyi chlebowej w Drohobyczu.

Na fundusz wdów i sierot po Legionistach

złożyli w administracyi „Nowej Reformy“:

Uczniowie kl. VIH c. k. gimnazyum w Dębicy 31 K 20 h zam. wieńca na trumnę ś. p. prof. Józefa Stachnika; Maks. Goldwasser 3 K; E. W. z Miechowa za pośrednictwem oficera Legionów, Leopolda Breuera 10 K zam. wieńca na trumnę ś. p. S. Piechowskiego; dr Edward Szayer 77 K za kwity zasiłków wojennych w Starym Sączu; Bętkowski W. imieniem zwierzchności gminnej Brzezowice-Słotwina 30 K, złożone przez p. Józefa Steinlaufa jako dobrowolny datek za przyjęcie go do związku gminy.

Na „Rodzinę sierocą“

złożyli w administracyi „Nowej Reformy“:

Madej 2 K zam. życzeń świątecznych i noworocznych; Emilia Naumowicz 12 K w rocznicę śmierci Janinki.

Na dom sierot w Prądniku Białym

złożył w administracyi „Nowej Reformy jednor. ochotnik Józef Haber 2 K.

Na głodnych Warszawy

złożyła w administracyi „Nowej Reformy“ Stefania Szwabowiczówna 2 K zamiast życzeń w dzień ślubu p. Maryi Galińskiej z p. Ogorzałym.

Dla ofiar wojny

w myśl odezwy ks. biskupa Sapiehy

złożyli w administracyi „Nowej Reformy“:

Dr Dominik-Rybarzewski 10 K; Marylka D. R. 2 K; Franc. Rychlowie 10 K zam. zawiadomień o swoim ślubie;

Na zakład Felicyi Żurowskiej

złożyła w administracyi „Nowej Reformy“ Marylka D. R. 2 K.

Dla staruszki W. P.

złożyła w administracyi „Nowej Reformy“ Józefa Reichardowa 4 K.

Odpowiedzialny redaktor:
Michał Konopiński.
Wydawca:
Rudolf Osman.

Z drukarni Literackiej w Krakowie, ul. Jagiellońska L. 10.

Rządca drukarni L. K. Górski.